

## PORIN TAIDEMUSEON TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 1979

### YLEISTÄ

Porin kaupungin kulttuurilautakunnan kuvataidejaoston työskentely ja taidemuseon toiminta aloitettiin kesäkuussa 1979 taidemuseorakennuksen ensimmäisen saneerausvaiheen päätyttyä. Kaupungin kulttuurihallintoa uudistettaessa perustettiin vuoden 1979 aikana kulttuurilautakunnan alaisuuteen kulttuurisihteerin ja taidemuseon johtajan virat, jotka molemmat otettiin vastaan kesäkuussa 1979.

Kuvataidejaoston toiminnassa keskeisenä tehtävänä on ollut taidemuseon toiminnan käynnistäminen ja museon toimintaperiaatteiden määrittäminen. Tärkeimpänä tavoitteena on ollut luoda taidemuseolle peruslähtökohdat tulevalle alueelliselle taidemuseotoiminnalle. Aluetaidemuseolle asetetut ehdot on määritelty valtioneuvoston 23.8.1979 tekemässä päätöksessä, minkä perusteella taidemuseon vuoden 1980 talousarvio laadittiin museokokoelmien perustutkimukseen painottuvaksi ja esitettiin mm. taidemuseon amanuenssin viran perustamista 1.3.1980 lähtien. Edelleen kuvataidejaosto esitti kaupunginhallitukselle aluetaidemuseoasiaan liittyvän lausunnon antamista opetusministerille ja esityksen tekemistä valtion museovirastolle Porin taidemuseon nimeämisestä Satakunnassa toimivaksi aluetaidemuseoksi museon täytettyä valtionavun saamisen ehdot.

### HALLINTO

Porin taidemuseon omistaa Porin kaupunki, ja se toimii kaupungin kulttuurilautakunnan alaisuudessa. Museon johtokuntana toimii kulttuurilautakunnan kuvataidejaosto. Kuvataidejaostoon kuului kertomusvuonna seuraavat kulttuurilautakunnan nimeämät jäsenet henkilökohtaisine varajäsenineen:

puheenjohtajana markkinointi- ja tiedotussihteerinä Aimo Ruusunen

vj. toimittajana Leila Broman

varapuheenjohtajana opettajana Sirkka-Liisa Unkila

vj. opettaja Olavi Vaahtera

jäseninä

kirjastonhoitaja Eira Levander

vj. rehtori Esa-Erik Yrjönkoski

rehtori Pertti Ala-Outinen

vj. lehtori Helmi Stigell

rouva Aino Korhonen

vj. Lehtori Simo Korpela

valaja Tauno Söderberg

vj. offsetpainaja Raimo Viinamäki

Kaupunginhallituksen edustajana kuvataidejaostossa on ollut opetusneuvos Pauli Happonen. Käsiteltyjen asioiden valmistelijana ja esittelijänä on toiminut museonjohtaja Marketta Seppälä ja sihteerinä kulttuurisihteeriksi Sulo A. Savo.

Kuvataidejaosto kokoontui yhteensä seitsemän kertaa ja pöytäkirjoihin merkittiin yhteensä 59 pykälää. Taidemuseon kassa- ja tilivarastona on kaupungin rahatoimisto.

## HENKILÖKUNTA

Museonjohtaja, FK Marketta Seppälä 20.6. lähtien

Valvoja-opas Aira Salonen, työsopimussuhteessa 4.7.-14.8.

Valvoja-opas Pirjo-Riitta Lindholm, työsopimussuhteessa 4.9.-

Siivooja Ritva Maja, työsopimussuhteessa 1.7.-

Valtion virastotyöntekijöinä ovat toimineet:

Kanslisti, DKK Maire Sivunen 15.8.-30.9.

Kanslisti, merkonomi Birgit Santala 23.10.-

Museoharjoittelijana toimii fil.yo Päivi Åkerman 1.-31.3.

Tilapäivinä valvojina ovat toimineet koululainen Eila Edvig, koululainen Jari-Jukka Haavisto ja rouva Eila Rantanen. Talonmies-vahtimestarin puuttuessa erilaisia huoltotöitä sekä näyttelyjen purku- ja pystytystöitä on suorittanut Eero Lindberg ja Eila Rantanen. Porin Piirustuskoulun oppilaita on näyttelyjen pystytystehtävissä ja avustajina esitelmätilaisuuksissa /työnäytteet). Valokuvausta ovat tilausten mukaan suorittaneet Jalo Porkkala, Martti Roininen ja Suvi Raita.

## MUSEORAKENNUS

Taidemuseorakennus on lääninarkkitehti C.J. von Heidekenin piirtämä vuonna 1864 valmistunut, uusrenessanssityylinen kaupungin entinen pakka- ja vaakahuone, joka sijaitsee kaupungin entisessä laivarannassa Kokemäenjoen varrella. Rakennushistoriallisesti taidemuseo ja sen yläpuolella sijaitseva Raatihuone (suunnitellut C.L. Engel 1841) sekä muut lähiympäristön rakennukset muodostavat yhden kaupungin arvokkaimmista ympäristökokonaisuuksista.

Yksikerroksista pakkahuonetta saneerattiin vuonna 1897 arkkitehti Gustaf Nyströmin toimesta ja se muutettiin tuolloin osittain kaksikerroksiseksi. 1900-luvulla rakennukseen on tehty vain vähäisiä muutoksia. Pakkahuone tontteineen varattiin 1967 kaupunginhallituksen asettaman taidemuseotoimikunnan ehdotuksesta tulevaa taidemuseota varten. Arkkitehti Kristian Gullichsenin arkkitehtitoimiston laatimien suunnitelmien mukaan rakennus saneerataan taidemuseoksi viidessä vaiheessa. Rakennustyöt on tarkoitus saada päätökseen vuoden 1982 aikana.

Saneeraustöiden ensimmäinen vaihe valmistui kesäkuussa 1979. Tuolloin valmistuivat rakennuksen itäpäähän taidemuseon aula, kahvila ja sivuhuone (lähes 300 m<sup>2</sup>), jotka toimivat myös näyttelytiloina, sekä yksi toimistohuone ja museon henkilökunnan lepohuone, johon on tilapäisesti sijoitettu kaupungin kulttuuritoimisto. Samanaikaisesti ovat valmistuneet toiseen kerrokseen Porin Piirustuskoulun, tulevan kaupungin taidekoulun tilat. Yhteensä ensimmäisessä rakennusvaiheessa valmistuivat n. 720 m<sup>2</sup>:n toimitilat. Museon suuren näyttelyhallin (lähes 800 m<sup>2</sup>) on määrä valmistua vuoden 1980 aikana. Museon varasto-, toimisto- ja tekniset tilat, talonmiehen asunto ja taiteilijoiden työhuonetilat valmistuvat viimeisten rakennusvaiheiden aikana.

## AVOINNAOLO JA KÄVIJÄMÄÄRÄT

Museo on ollut yleisölle avoinna näyttelyiden aukioloaikoina päivittäin kello 12-18, paitsi maanantaisin, jolloin museo on ollut suljettu. Aukiolotunteja on 13.7.-31.12. ollut yhteensä 920 tuntia. Museossa kävi puolen vuoden aikana yhteensä 23 000 henkeä, joista ryhmissä 2600 henkeä.

## KOKOELMAT

Porin kaupungin kuvataidehankinnoista vastaa kuluvan vaalikauden loppuun asti kaupungin kuvataidelautakunta. Taidemuseon toimesta suoritettiin kertomusvuoden aikana kaupungin kokoelmien teosten sijaintipaikkojen ja huollon tarpeen tarkistus sekä kortistointi. Teosten arkisto- ja diakuvaus aloitettiin.

Kaupungin kokoelmiin kuuluvat teokset on sijoitettu eri virastoihin ja laitoksiin julkisesti esille. Taidemuseoon sijoitettavia teoksia tässä kokoelmassa on 25 teosta. Kertomusvuoden aikana kuvataidelautakunta hankki taidemuseoon seuraavat työt:

Juhani Linnovaara, Akkiherttua, 1979, öljymaalauk

Eeva Rihu, Pohjalainen, öljymaalauk

Ilppo Heikuri, Majatalon makasiinit, kivipiirros

Ilppo Heikuri, Kujanmutka, kivipiirros

Ilppo Heikuri, Pihanäkymä, kivipiirros

Einari Levo, Hylätty kasvihuone, puupiirros

Einari Levo, Maalaisidylli, puupiirros

Einari Levo, Kevät, puupiirros

Elisa Asunta, Hääkuvaus, polttoemalityö

Kaupungin taidekokoelmissa oli kertomusvuoden päättyessä yhteensä 488 taideteosta.

Valmistelutyöt (inventointilomakkeiden käyttö) vuoden 1980 aikana suoritettavaa Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmien luettelointia ja kortistointia varten suoritettiin kertomusvuonna.

Pori-Seura lahjoitti 29.9. taidemuseon kokoelmiin taiteilija Olavi Jalkasen taidemuseota kuvaavan akvarellin, joka oli painettuna vuoden 1979 Pori-päivien julisteessa ”Taidemuseo on totta”.

## ARKISTOT

Museon Kuva-arkistoon on kertomusvuoden aikana hankittu kokoelmiin kuuluvien teosten arkistokuvia, näyttelyiden ja tapahtumien dokumentointikuvia sekä väridiakuvia satakuntalaisesta ja suomalaisesta nykytaiteesta sekä Pariisiin modernin taiteen museon kokoelmista. Hankintoja on tehty yhteensä 9 päänumeroa, joihin kuuluu yli 200 alanumeroa.

Rehtori Pertti Ala-Outinen lahjoitti kuva-arkistoon museon avausnäyttelyn avajaisista 20.7. ottamansa kaitafilmin.

Lehtileikearkistoon on koottu Porin taidemuseota ja museossa järjestettyjä näyttelyjä sekä kuvataidetta yleensä koskevia leikkeitä- Leikearkiston kortistointi on aloitettu.

Kulttuurisihteeri Sulo A. Savo on luovuttanut museon leikearkistoon kulttuurilautakunnan ylläpitämää Taidevinttiä koskevan lehtileike- ja arkistomateriaalin vuosilta 1965-1979 (4 mappia). Aineiston järjestely toteutettiin kertomusvuonna ja kortistointi aloitettiin.

Käsikirjastoon on ensimmäisen toimintavuoden aikana hankittu yhteensä 46 nidettä etupäässä kotimaista taidekirjallisuutta. Kirjallisuutta ja arkistomateriaalia ovat lahjoittaneet Gösta Serlachiuksen taidesäätiö, Rauman taidemuseo, Malmö konsthall, taiteilija Hans Hedberg, taiteilija Arne Olsson ja tiedotussihteeri Aimo Ruusunen.

## NÄYTTELYTOIMINTA

Museossa järjestettiin kertomusvuoden aikana seuraavat näyttelyt (rastilla merkityissä museo oli järjestäjänä tai mukana järjestelyissä):

+ AVAUSNÄYTTELY	13.7.-26.8.
Ranskalaista grafiikkaa Maire Gullichsenin kokoelmasta Satakuntalaista kuvataidetta	
PORIN TAITEILIJASEURAN VUOSINÄYTTELY 1979	2.9.-23.9.
+ PORIN KAUPUNGIN TAIDEKOKOELMAT 1	28.9.-28.10.
Taidehankintoja ja –lahjoituksia 1960- ja 1970-luvulta	
+ SUOMEN KULTTUURIRAHASTON SATAKUNNAN RAHASTON 20-VUOTISJUHLA	2.11.-25.11.
+ 15. HARRASTAJATAITEEN VUOSINÄYTTELY	29.11.-9.12.
+ SUOMALAISTA TAIDEGRAFIIKKA	21.12.-20.1.

## ESITELMÄT JA ESITTELYT

Museossa järjestettiin kertomusvuoden aikana näyttelyjen avajaisesittelyjen lisäksi seuraavat esitelmätilaisuudet:

Taidemaalari Anja Karkku-Hohti, Porin taiteilijaseuran vuosinäyttely, 13.9.

Museonjohtaja Marketta Seppälä, Porin kaupungin taidekokoelmat, 11.10.

SKR:n Satakunnan rahaston asiamies Paula Ovaska, SKR:n Satakunnan rahaston toiminta maakunnallisen kuvataiteen tukemiseksi, 15.11.

Rehtori Pertti Ala-Outinen, SKR:n Satakunnan rahaston 20-vuotisjuhlanäyttelyn esittely, 15.11.

Kulttuurisihteeri Sulo A. Savo, alustus keskustelutilaisuudessa harrastajataiteen merkityksestä, 2.12.

## TIEDOTUS

Kertomusvuoden aikana toimitettiin viisi Tiedote-monistetta, joissa esiteltiin syksyn näyttelyohjelmistoa, yksittäisiä näyttelyjä ja tapahtumia. Kustakin näyttelystä on järjestetty erillinen tiedotustilaisuus lehdistölle. Näyttelyistä on laadittu museoyleisölle erillisiä esitteitä ja painatettu avajaiskutsukortteja ja julisteita.

Porin taidemuseota esittelevää mustavalkoista julistetta on painettu kahdessa koossa, ja sitä on lähetetty eri museoille, laitoksille ja järjestöille koko maassa. Julisteita on myyty yleisölle 5 ja 8 markan hinnasta.

Porin kaupungin taidekokoelmat 1-näyttelyä varten painettiin värijuliste (300 kpl) Juhani Linnovaaran maalauksesta arkkiherttua, jota myytiin myös yleisölle 15 markan hinnasta.

Museota ja sen toimintaa on esitelty lukuisille ryhmille myös museon ollessa suljettuna ja museon ulkopuolella järjestetyillä erilaisissa tilaisuuksissa.

## EDUSTUKSET JA VIERAILUT

Taidemuseon edustajana kulttuurilautakunnan järjestämälle matkalle Joensuun Näköpiiri-seminaariin osallistui museonjohtaja Marketta Seppälä 24.-26.8.

Kaupunkiliiton järjestämään Museotoimen kehittämisseminaariin osallistuivat kuvataidejaoston puheenjohtaja Aimo Ruusunen, kulttuurisihteeri Sulo A. Savo ja museonjohtaja Marketta Seppälä 3.-4.9.

Valtakunnallisille taidemuseopäiville Tampereella osallistuivat kuvataidejaoston varapuheenjohtaja Sirkka-Liisa Unkila, jaoston jäsenet Tauno Söderberg ja Pertti Ala-Outinen, kulttuurisihteeri Sulo A. Savo ja museonjohtaja Marketta Seppälä.

Taidemuseon henkilökunta on yhdessä Satakunnan museon henkilökunnan kanssa tehnyt tutustumismatkan Emil Cedercreutzin museoon Harjavaltaan ja Rauman museoihin 8.10.

Museonjohtaja Marketta Seppälä tutustui Tukholman museoihin ja Malmön konsthalliin 19.20.11. Matkalla olivat mukana myös arkkitehdit Aulikki Tiusanen, Kristian Gullichsen ja Jaakko Sutela.

Museossa ovat vierailleet mm. Espanjan suurlähettiläs seurueineen, ystävyyskaupunkien Egerin, Riian ja Bremerhavenin edustajia, monsieur Aimè Maeght Ranskasta sekä useita kaupunginhallituksen vierasryhmiä. Edelleen museoon ovat tutustuneet sisäministeri Johannes Koikkalainen seurueineen, opetusministeriön ja museoviraston virkailijoita sekä valtion kuvataidetoimikunta.

## YHTEISTYÖ VIRASTOJEN JA LAITOSTEN KANSSA

Näyttelyjen järjestämisessä oli oltu yhteistyössä Porin Taiteilijaseura ry:n, Suomen Kulttuurirahaston Satakunnan rahaston, Porin Työväen Kuvataiteen Ystävät ry:n ja Suomen Taidegraafikot ry:n kanssa.

Museon tiloja ovat kertomusvuoden aikana käyttäneet seuraavat elimet, yhdistykset ja järjestöt:

- Porin kaupunginhallitus
- Porin Taidemuseon Kannatusyhdistys
- Porin Piirustuskoulun Kannatusyhdistys
- Valtion kuvataidetoimikunta
- Porin Taide- ja taideteollisuusyhdistys ry.
- Porin Saskia ry
- Porin Työväen Kuvataiteen Ystävät ry.
- Porin kaupungin kuvataidelautakunta
- Porin kaupungin kulttuurilautakunta sekä lautakunnan yleis- ja kuvataidejaosto
- Porin kaupungin matkailutoimisto
- Satakunnan Matkailuyhdistys ry.
- Porin Opaskilta
- Pori-Seura
- Satakunnan kuvaamataidonopettajat



- Satakunnan äidinkielenopettajat
- Satakunnan Kulttuuridemokraatit ry.
- Otsolan kansalaisopisto
- TSL:n Porin Seudun opintojärjestö
- Porin Akateemiset Naiset ry
- Nuorkauppakamarin seuralaiset
- Porin Eläkeläiset ry
- Suomi-Puola-seura
- Suomi-Neuvostoliitto –seura
- Porin Koulutusalan sos.dem.yhdistys
- Porin Teatterikerho
- Manuscript –63
- Satakunnan Puutarhaseura
- Satakunnan Luonnonsuojeluyhdistys ry.